

KRAKOWSKIE OBCHODY ROCZNICY WYBORÓW CZERWCOWYCH W 1989 ROKU

W tym roku obchodzimy 25-lecie wyborów czerwcowych – wydarzenia, dzięki któremu nasz kraj wszedł na drogę wolności i demokracji.

Założeniem obchodów tej rocznicy jest podkreślenie, że siłą sprawczą tego wydarzenia byli przede wszystkim ludzie, którzy zdecydowali się aktywnie działać na rzecz wolnej Polski. Chcemy przypomnieć m.in. o tych, którzy w lutym i kwietniu 1989 roku uczestniczyli w spotkaniach u ojców dominikanów i bernardynów w Krakowie, najpierw tworząc tam struktury Komitetów Obywatelskich, a potem wyłaniając ze swojego grona kandydatów na posłów i senatorów. Spotkania sprzed 25 lat były bowiem początkiem społeczeństwa obywatelskiego, a więc takiego, które podejmuje konstruktywne działania służące rozwojowi państwa. Dlatego dziś szczególnie honor powinniśmy oddać tym, którzy wówczas wzięli na siebie odpowiedzialność za sytuację naszego kraju. To ich zaangażowanie i wytrwałość doprowadziły do wyborów czerwcowych. I to oni położyli podwaliny demokratycznego państwa prawa, którym dzisiaj jesteśmy.

Równie ważnym aspektem wydarzeń odbywających się w ramach obchodów 25-lecia wyborów czerwcowych będą merytoryczne dyskusje o polskiej transformacji ustrojowej. Celowi temu służą seminaria, które przygotowuje Polska Akademia Umiejętności. Pierwsze z nich – zatytułowane „Nasze 25-lecie. Blaski i cienie oczami korespondentów prasy zagranicznej” – odbędzie się **24 maja**. W debacie wezmą udział wybitni dziennikarze zagraniczni, którzy 25 lat temu w swoich relacjach komentowali przemiany zachodzące w naszym kraju. Kolejna taka debata została zaplanowana na **31 maja**, a jej tematem będzie „Czerwiec 89”. Seminarium, które odbędzie się **13 września**, zostanie zaś poświęcone zagadnieniu „Transformacja ekonomiczna 1989 – w 25-lecie powołania rządu Tadeusza Mazowieckiego”. Nieprzypadkowo do udziału w dyskusjach zaprosiliśmy zarówno zagranicznych dziennikarzy, jak i naukowców oraz specjalistów. Chodzi bowiem o obiektywną ocenę znaczenia samych wyborów czerwcowych, a także konstruktywną analizę całego procesu polskiej transformacji ustrojowej.

Ważne miejsce w koncepcji obchodów rocznicy wyborów czerwcowych zajmuje także to, jak tamte wydarzenia widzą młodzi ludzie, którzy wychowywali się w wolnym kraju i dziś mogą w pełni korzystać ze swobód demokratycznych. Udział młodzieży ma tu szczególne znaczenie, bo przecież to oni będą tworzyli przyszłość i decydowali o rozwoju naszego kraju. W ramach obchodów Koło Naukowe Studentów i Studentek Socjologii Uniwersytetu Jagiellońskiego

zorganizowało debatę „NO, BUNT! 25 lat po transformacji”. Z kolei studenci z Koła Naukowego Gospodarki i Administracji Publicznej Uniwersytetu Ekonomicznego przygotowali akcję „Polska – aktualizacja trwa. 25 lat polskiej transformacji ustrojowej w oczach młodych” i zorganizowali w jej ramach Ligę Debat Oksfordzkich. Akcję tę finalizuje konferencja (odbywająca się **21 i 22 maja**), której przedmiotem będą m.in. społeczno-ekonomiczne aspekty przemian ustrojowych oraz rola młodzieży w kształtowaniu pozycji Polski na arenie międzynarodowej.

Szczególny wymiar będą miały wydarzenia, które zostały zaplanowane na **4 czerwca**. Wtedy to z Collegium Maius Uniwersytetu Jagiellońskiego wyruszy uroczysty pochód rektorów krakowskich uczelni, zatrzymując się przy siedzibie Klubu Inteligencji Katolickiej (budynek przy ulicy Siennej 5). W ten sposób chcemy podkreślić, że z perspektywy Krakowa – intelektualnej stolicy Polski – wydarzenia sprzed 25 lat miały kluczowe znaczenie. Proces transformacji ustrojowej przekłada się bowiem także na swobodę wymiany wiedzy, doświadczeń i technologii. Demokratyczne przemiany umożliwiły rozwój polskiej nauki, bo dały naukowcom możliwość nieograniczonego i autonomicznego prowadzenia naukowych poszukiwań oraz swobodnego wyrażania swoich poglądów.

Główne wydarzenia w ramach obchodów 25-lecia wyborów czerwcowych będą miały miejsce **8 czerwca**. W Krakowie złoży wówczas wizytę prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski. Celem spotkania głowy państwa z małopolskimi działaczami jest podkreślenie, jak wiele zawdzięczamy pracy Komitetów Obywatelskich oraz ideom „Solidarności”. Małopolska ma zaś wiele zasług w budowaniu polskiej demokracji, bo właśnie z naszego regionu pochodziło wielu posłów i senatorów, którzy zostali wybrani w czerwcu 1989 roku. W czasie spotkania, które odbędzie się w Sali Senatorskiej Zamku Królewskiego na Wawelu, Bronisław Komorowski wręczy zasłużonym działaczom odznaczenia państwowe, a po uroczystości uda się do Nowej Huty, gdzie otworzy plenerową wystawę „DZIĘKUJEMY ZA WOLNOŚĆ – LUDZIE 4 CZERWCA 1989 ROKU”.

Wszystkie te wydarzenia razem składają się na szczególny wyraz wdzięczności tym, którzy – nie wyobrażając sobie życia bez demokracji – swoimi działaniami doprowadzili do wyborów czerwcowych w 1989 roku. Świątując dziś 25-lecie wolności musimy jednocześnie przypominać, że idea, od której zaczęła się nasza demokracja, była solidarność.

